

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

NUMIRI.

Onoratul *Mihail Demeter* administrator local în *Cămărzana* (D. Țării-Oașului) este numit *paroh*.

Din șed. cons. 22 Oct. 1927.

No. 5555

Onoratul *Vasile Chira*, preot în *Mal* este numit *administrator local* la parohia *Marin* (D. Crasnei).

Din șed. cons. 22 Oct. 1927.

No. 5500

Onoratul *Vasile Radu* administrator local în *Cornești Ferești* (D. Coșeu) este numit în *aceeaș calitate* la parohia *Creaca* (D. Bred.)

Din șed. cons. 7 Oct. 1927.

No. 5200.

Conscrierea parohiilor și populației lor.

Referindu-ne la ordinul nostru circular No. 5833 - 1926 din 30 Noembrie a. tr. publicat în „Curierul Creștin” No. 23 din 1 Decembrie 1926 și dat în urma adresei No. 49838—1926 a Înaltului Minister al Cultelor și Artelor, prin care s’au cerut tablouri amănunțite privitoare la parohiile existente (împreună cu filiile, ce le aparțin) și populația lor, prin acestea invităm pe toți Onorații Frați preoți, ca de cea mai mare urgență să întocmească *câte un nou tablou (duplicat) întru toate conform tabloului, ce s’a înaintat Ordinariatului episcopal în urma ordinului citat mai sus.*

Acestea tablouri, conforme tablourilor înaintate, se vor pregăti după originalele, ce trebuie să se păstreze în arhivele parohiali și se vor *verifica*

fiecare prin primăria comunei respective. Peste tot se vor avea în vedere instrucțiunile date cu ordinul No. 5833—1926.

Tablourile astfel întocmite ni-se vor înainta pe calea Oficiilor protopopești competente *cel mai târziu până la 20 Noembrie a. c.*

Mult Onorații Frați protopopi vor binevoi a veghea pentru întocmai executarea prezentului ordin în termenul stabilit mai sus, arătând cu numele pe preoții, cari s’ar arăta indolenți în executarea acestui ordin, pentru-ca să aplicăm contra celor vinovați sancțiunile impuse de împrejurări.

Acolo, unde întâmplător originalul conscrierii familiilor și sufletelor din parohie (și respective filii) s’ar fi rățâcit sau pierdut și nu s’ar afla, ni-se va cere *numai decât* tabloul ce s’a înaintat Ordinariatului; pentru-ca de pe acesta să se pregătească duplicatul prin prezentul ordin cerut, *precum și exemplarul necesar pentru arhivul parohial.* Aceste ambele se vor verifica prin primăria în drept.

Tabloul, ce se va trimite întru acest scop de aici, ni-se va reînapoia împreună cu duplicatul în termenul fixat mai sus.

Din șed. cons. 25 Oct. 1927.

No. 5336.

Conscrierea venitelor.

În legătură cu ordinele noastre circulare Nrii 4775 și 4776 din 28 Septembrie a. c. publicate în „Curierul Creștin” Nr. 20 din 15 l. c. publicăm mai jos Veneratului Cler, pentru orientare și conformare adresa Nr. 46276 din 18 l. c. a Înaltului Minister al Cultelor și Artelor, cu care se dau deslușiri cu privire la întocmirea tablou-

rilor cerute separat peste veniturile și cheltuielile averilor proprii ale parohiilor și separat peste celea a pământurilor primite prin Reforma Agrară:

Ministerul Cultelor și Artelor

Direcțiunea Cultelor Naționale.

No. 46276. din 18 Octomvrie 1927.

Prea Sfințite,

În legătură cu circulările noastre No. 40841 și 41005 din 15 Septemvrie a. c., avem onoare a vă da următoarele lămuriri:

1. Sub venituri proprii se înțeleg toate veniturile averilor mobile și imobile, cari constituiesc beneficiile episcopale, parohiale și mănăstirești.

2. Sub cheltuieli se înțeleg toate dările către stat, județ și comună, asupra acestor averi mobile și imobile și veniturile respective.

Având aceste date complete vom putea stabili veniturile nete proprii.

3. Sub pământuri „dotația statului” se înțeleg terenuri obținute dela stat prin reforma agrară și cari constituiesc beneficiile episcopale, parohiale și mănăstirești.

Unde reforma agrară nu e terminată încă și parohiile nu sunt împroprietărite definitiv, se va menționa aceasta în mod special.

În caz când terenurile de orice proveniență, cari constituiesc beneficiul persoanelor arătate mai sus ar fi arendate, prețul arendii se va dovedi cu acte oficiale.

Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite asigurarea deosebitei noastre considerațiuni.

p. Ministru,
ss. Indescifrabil

p. Director General,
ss. Indescifrabil

În consecință invităm pe toți Onorații Frați Preoți, ca astfei întocmind tablourile de buget din chestie, în termen de 3 zile să le înainteze în câte două exemplare Oficiului Protopopesc respectiv, iar Mult Onorații Frați protopopi vor binevoi a ni-le înainta până cel mai târziu la 15 Noemvrie 1927.

Deci, necorespunzând instrucțiunilor ulterior date de către Minister tablourile ce ni s'au înaintat până acum acelea nu sunt acceptabile, ci se vor pregăti în termenul fixat mai sus, alte conspecte de buget, întru toate conforme acestor instrucțiuni.

Cu durere constatăm din rapoartele Mult Onoraților Frați protopopi, că mulți dintre Frații preoți s'au dovedit foarte indolenți în executarea ordinelor noastre mai sus citate și chiar pentru aceasta cu toată rezistența invităm din nou pe toți Frații preoți, ca fără a mai aștepta alte urgitări, imediat să execute întocmai celea dispuse prin prezentul ordin, cunoscând, că contra acelora, cari se vor dovedi și de data aceasta indolenți, vom aplica cele mai severe sancțiuni.

Din șed. cons. 25 Oct. 1927.

No. 5484.

Plătirea impozitelor către Stat.

Atragem atențiunea Veneratului Cler Eparhial, că sporurile, ce se vor ordona, precum și salariul pe trimestrul Octomvrie—Decemvrie a. c. se vor putea ridica dela Administrația Financiară numai pe lângă dovedirea cu chitanțe în regulă a plătirii tuturor impozitelor către stat pe întreg anul curent; adică atât al impozitului global, cât și al celorlalte impozite, de orice natură să fie.

Prin urmare Onorat Frațiile Voastre veți prezenta în cel mai scurt timp chitanțele eliberate de Percepțiile competente, la Oficiile protopopești, așa, că acelea toate să poată fi înaintate la acest Ordinariat episcopal cel târziu până în 15 Nov. a. c.

Cu cea mai mare insistență atragem atențiunea Onoraților Frați preoți la executarea acestui ordin, cunoscând, că lipsa și numai a unei singure chitanțe are ca urmare imposibilitatea de a ridica salariul tuturor preoților. Deci este în interesul bineprimit al tuturor, ca numai decât să înainteze chitanțele.

Gherla, la 29 Oct. 1927.

No. 5511.

Primire în clerul tinăr.

Tinerii *Silviu Fărcaș* din Surdești, *Dan Titus Lochian* din Gherla și *Victor Coșbuc* din Leșu sunt primiți în Clerul tinăr diecezan și la Academia de Teologie.

Din șed. cons. 22 Oct. 1927.

Nrii. 5414, 5257, 5417.

Repășire din Clerul tinăr.

Clericul *Leontin Plosca*, absolvent al cursului I. de teologie, originar din Acâș (D. Eriului), a repășit din Clerul tinăr.

Din șed. cons. 25 Oct. 1927.

No. 5496.

Intențiuni misale.

Aducem la cunoștința Veneratului Cler eparhial, că avem la dispoziție un număr de sfinte intențiuni misale.

Prin urmare invităm pe Frații, cari doresc să primească spre servire din acestea intențiuni, să-și înainteze spre acest scop cerere, deoarece numai aceia vor fi împărtașiți, cari vor cere, iar cari au primit în trecut, vor mai primi numai după certificarea persoanelor.

Gherla, la 29 Oct. 1927.

No. 5159.

Necrolog

Cu durere aducem la cunoștința Veneratului Cler, cumcă Mult Onoratul *Ioan c. Dologa*, fost paroh protopop onorar în *Tiha-Bărgăului* (Vicariatul Rodnei) a repausat în Domnul la 12 Octomvrie a. c. în anul 68 al vieții și 40 al preoției.

Onorat Frațiile Voastre să aduceți la altarul Domnului rugăciunile pii în-datinate pentru odihna sufletului adoratului în Hristos Frate.

Din șed. cons. 25 Oct. 1927.

No. 5503.

CONCURS

la parohii.

În urma adresei No. 6344 din 15 l. c. a Prea Veneratului Ordinariat Metropolitan se publică concurs la două posturi de preot pentru parohiile *Canton O.* și *Erie Pa* din Statele Unite.

Condițiunile necesari ale concurenților sunt să fie preot celibe sau văduv.

Din șed. cons. 25 Oct. 1927.

No. 5468.

Parohia *Săsarm* (D. Cristurului) se curentează cu terminul de 15 Noemvrie 1927.

Din șed. cons. 11 Oct. 1927.

No. 5227.

Parohia *Șeredeu* (D. Crasnei) se curentează cu terminul de 1 Decemvrie 1927.

Din șed. cons. 25 Oct. 1927.

No. 5643.

Doritorii de a dobândi vre-unul din aceste beneficii parohiale, să-și înainteze rugările la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea oficiului protopopesc competent, — provăzute cu următoarele documente :

1. Absolutorul teologic.
2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesc.
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlastic 1925/26; la caz, că școala în anul școlastic trecut n'a funcționat, atestat oficios că pruncii totuși au fost catehizați.
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugarea.

La rugările înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autenticate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.

Sfințirea Bisericii din Ciocman.

Ciocmanul, comună așezată pe malul drept al Someșului, față în față cu Surducul, se amintește ca existentă prin anul 1461 și trece din mână în mână până la complecta sa desrobire.

Din început locuitorii sunt numai români de religiunea greco-catolică, afară de câțiva slujbași moșteniți dela familia Telekyeștilor.

Apartine tractului protopopesc cu acelaș nume. In anul 1700 își edifică biserica din lemn, care o sfințesc în 1860 în onoarea sfintei Paraschiva. Spune tradiția, că în partea sud-vestică a comunei ar fi fost oarecândva o Mănăstire de călugări. Foarte adeseaori comuna a fost inundată de apă, suferind mult prin aceasta — așa se explică diferitele obiecte petrificate aflătoare în hotar, cari sunt seose la iveală de torenții ținuturilor apropiate. Pe lângă tradiția locală va contribui la istoricul comunei — desigur — cumulul de acte vechi, aflătoare în posesia Dlui Dragomir din Jibou. Parohia, având cam 1000 suflete s'a emancipat din umiliința sa în anul 1904, când prin străduința preotului Ioan Coste, actualul protopop al Gherlei, și-a ridicat biserica de azi, terminată prin munca părintelui Demetriu Savu, a cărui căror oboseală și credința a poporului și-au primit cununa în ziua de 23 Oct. a. e. prin consacrarea arhierescă.

Din punct de vedere administrativ comuna a aparținut județului Chior, apoi Solnoc-Dobâcei — respective Someșului, iar azi aparține județului Sălaj.

Insoțit de canonicul Dr. George Vidican și profesorul de Teologie Dr. G. Bob — Prea Sfinția Sa Domnul Episcop sosește în Ciocman în 22 Oct. către seara. In poarta bisericii este întâmpinat de preotul local, Demetriu Savu, căruia prin calde cuvinte îi răspunde Prea Sfinția Sa. Urmează apoi Inseratul, împreună cu Litie, care premerge actului sfințirii.

Duminecă dimineața, în 23 Octombrie, aleargă la actul sfințirii credincioși din toate comunele învecinate: Surduc, Rona, Băbeni, Ponița, Șoimușeni, etc. La oarele 8¹/₂ se începe actul sfințirii. Impresionante au fost rugăciunile Arhierelui pentru sfințirea casei Domnului. La spălarea și ungera altarului cu sfântul Mir sufletele se îndeamnă spre sfințirea launtrică — se reamintește sărbătoarea Invierii la procesiunea cu prapori în sunetele clopotelor, urmând întrarea în Biserică și așezarea documentului sfințirii cu drept cuvânt exclamă în sufletul său poporul că: „*A ales domnul Sionul, osebitu-l-a pe El într-o locaș lui -- și*”. Urmează sfânta Liturgie Arhierescă asistând la sfântul Altar preoții: Reverendisimul d. Dr. G. Vidican, canonic, protopopii Petru Petrișor, Ioan Coste, Ambroziu Plaian, profesorul Dr. G. Bob Părintele I. Oltean, D. Savu și V. Savu.

La sfârșitul sfintei Liturgii, biserica destul de încăpătoare nu cuprinde mulțimea adunată la câteva mii, așa că Prea Sfinția Sa vorbește credincioșilor depe un anvon ridicat în liber lângă Biserică. Mânecând din cuvintele, că „*credincioșii sunt biserica Spiritului Sfânt*”, dela momentul sfințirii bisericii *materiale* trece la sfințirea *bisericii sufletului*, care se întâmplă prin darul aceluiaș Spirit Sfânt, care a sfințit biserica aceasta — îndeamnă credincioșii să-și sfințească sufletele lor și să urmeze credința părinților lor, izvorul acestei sfințiri — cere Binecuvântarea Domnului pentru aceasta, mai ales prin Binecuvântarea Apostolică a Vicarului lui Hristos, care o primesc credincioșii ingenunchiați. La finea sfintei Liturgii se fac recepțiile curatoratului bisericesc, în fața cărora *Prea Sfinția Sa distinge cu brâu roșu pe vrednicul preot local Demetriu Savu, numindu-l protopop onorar*, urmează apoi omagiile reprezentanților județului Sălaj și a preoției.

După recepții se ia masa la preotul local, unde este de însemnat vorbirea Dlui Dragomir din Jibou, care bazat pe documente istorice, arată obâr-

șia chioreană a Prea Sfinției Sale Episcopului Hossu, răspunzându-i cu recunoștință Prea Sfinția Sa. Se speră dupăcum a și promis vorbitorul, — că documentele, pe cari le poședă, nu se vor arunca în praful uitării, ci le va scoate la lumină, rămânând izvor de îmbărbătare pentru urmași, scrutători ai Istoriei Neamului și a Bisericii.

Intre sentimente de mare regret, după masă Prea Sfinția Sa, împreună cu însoșitorii, se reîntoarce la Reședința episcopală.

gb.

DIVERSE.

Prea Sfinția Sa Domnul Episcop Dr. Iuliu Hossu Joi, în 20 Octomvrie s'a reîntors dela București, unde a participat la deschiderea Parlamentului, ce a avut loc în 15 Oct. a. c. și a petrecut câteva zile pentru aranjarea mai multor importante chestii bisericești și școlare din Eparhie.

Duminecă, în 30 Octomvrie, Prea Sfințitul, însoțit de Reverendisimul Domn canonic Dr. Victor Bojor a plecat la Blaj, pentru a participa la conferința episcopală, ce a avut loc acolo Luni, în 31 Octomvrie a. c.

Reîntors dela Blaj, Prea Sfinția Sa probabil peste câteva zile va pleca iarăși la București la ședințele parlamentare, în cari — așa se spune — peste câteva zile se va începe discuția Legii cultelor și a ratificării Concordatului.

Ziua nașterii M. S. Regelui în Gherla. În 25 Octomvrie, din prilejul aniversării nașterii M. S. Regelui Mihai I. s'a oficiat la orele 11 a. m. „Te Deum” în catedrală, la care au asistat toate școlile diecezane din loc. Oficiază canonicul Dr. Victor Bojor, protopopul I. Coste și profesorii dela Academia de Teologie.

În acelaș chip s'a sărbătorit Sămbătă, la 29 Octomvrie și aniversarea

nașterii M. S. *Reginei Maria*, când asemenea s'a oficiat Te Deum la biserica noastră catedrală, participând toți clericii, elevii și elevele școalelor diecezane. Orașul în ambele zile a fost arborat cu drapele naționale.

Vizita Prea Sfinției Sale la Seminarul teologic. În 26 Octomvrie, sărhătoarea sf. Demetriu, Prea Sfinția Sa Episcopul Iuliu, după sfânta Liturgie vizitează Seminarul Teologic, unde în prezența Ilustrisimului domn Dr. O. Domide, prodirectorul Academiei de Teologie, a superiorității seminariale și a corpului profesoral dela Academia Teologică, îndreaptă cuvinte foarte înțelepte celor peste 100 leviți din Seminar. „Intronarea dreptății sociale — a spus între altele Prea Sfinția Sa — și a păcii este ținta preotului, dela care se așteaptă atât de mult în zilele noastre, în acestea zile grele și excepționale și deci deosebită trebuie să fie și munca preotului. În aceste zile de materialism fără margini, preotul trebuie să se elibereze de acest curent pricinitor al atâtor rele. Preotul este factorul, dela care se așteaptă înnoirea vieții de azi. Scopul seminarului este, să vă formeze sufletește, pentruca să puteți deveni apostoli vrednici ai lui Isus Hristos. Să vă împliniți datorințele voastre, nu de frica pedepselor, cari eventual ar urma pentru neascultare, ci din îndemnul conștiinței convingerii voastre. Să vă împliniți datorințele — accentuă Prea Sfințitul — aducându-vă aminte de favorul mare, de care ați fost împărțășiți, atunci, când ați fost aleși dintre concurenți pentru a fi primiți în serviciul Domnului. Nu uitați, că din peste 50 de concurenți abia au fost primiți anul acesta jumătate, iar ceilalți concurenți — poate chiar vocațiuni mai bune, decât voi, — au fost respinși. Acest fapt, că dintre atâția ați fost aleși, să vă ambiționeze pentru a vă arăta vrednici de grația ce vi-s'a făcut. Datorați cu neșovăitoare ascultare superiorilor seminariali și corpului profesoral, cari ne reprezintă pe Noi, și

cari vor lucra, cași în trecut, pentru educația voastră. Spre aceasta cer Binecuvântarea celui de sus asupra voastră a tuturor“.

Au rămas adânc mișcați tinerii leviți, la aceste părințești, dar grave și serioase îndemnuri, rămânând să-și desăvârșescă propunerile bune în sfintele Exerciții spirituale cari se începuseră în aceea zi.

Exercițiile spirituale pentru teologi. În 26 Oct. a. c. d. m. s'au început Exerciții spirituale în Seminarul, de Teologie pentru clericii din toate cursurile, conduse de spiritualul seminarial Claritatea Sa *Ioan Seplecan*. Silențiul, liniștea, despărțirea de orice grije vremelnică, meditațiile și reculegerea formează în aceste sfinte zile ocupația seminarului nostru, observându-se clauzula cea mai strictă, pentru a ține sufletul legat de Autorul său: inovație, care sperăm va rămâne și în viitor, fiind o puternică unealtă pentru perfecțiunea vieții seminareale.

Cer nou acoperă și aer curat respiră seminarul în aceste zile de sfântă reculegere sufletească.

In curând apare în editura

ALEXANDRU ANCA Cluj

o carte de cuvântări pentru cununii:

„Pus- ai pe capetele lor cunună“

de Gheorghe Mânzat preot protopop on. aprobată de Ven. Ordinariat de Gherla sub No. 4721—1927.

Prenotări se pot face la Librăria **Alexandru Anca Cluj** și la Librăria **Diecezană Gherla**.

In librăria diecezană din Gherla se află toate manualele de religie. Edițiunile Tipografiei diecezane pentru școalele primare: Catehismele lui *Ioan c. Alexi* și Istoriile biblice ale lui *Ioan c. Vancea* precum și Ritualul lui *Tit c. Budu*. Edițiunile Tipografiei seminareale din Blaj pentru școalele secundare. — Comanda se execută prompt și cu reintoarțarea poștei.

Mare atelier pentru construcția de

Iconostase

și

Altare

cu pictură sacră de icoane artistice.

Keresztesi S. Tășnad (jud. Sălaj).

Proiecte și schițe servim gratuit, la cerere.

10-4

IN TIPOGRAFIA DIECEZANĂ

se efectuează tot felul de imprimate, necesare cancelariilor. Cu plăcere luăm la tipar: Opuri, Broșuri, Bilanțe și Anunțuri funebrele, de logodnă și de cununie, Circulare, Invitări, etc. tot felul de lucrări ce se țin de arta tipografică.

**Comandați
LA LIBRĂRIA ANCA**

— Cluj —

„CĂRAREA FERICIRII“

Carte de rugăciuni de preotul G. MÂNZAT. Conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni la orice ocaziune, fiind aprobate de P. S. și episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu Nr. 581—1925.

Legată în carton tare pentru școlari 100 L.

„ „ până la fine cu cruce aurită 140 „

„ „ piele lux, pe hârtie velină 180 „

„ „ „ „ șcl. pentru dame 350 „

Nou! **Nou!**

„Domnului să ne închinăm“

Carte de rugăciuni pentru elevi în leg. tare 25 l.
Predici la morți 60 Lei, — Predici p. postul mare 50 Lei.

Teatre populare 15—30 Lei
școlare 15—30 Lei

Monoloage și dialoge 10—15 Lei.

Album de modele românești (250 motive) 100 L.

Porto recomandat costă 15—30 Lei.

MARE DEPOZIT DE CLOPOTE

dela 25 kg. în sus. Ornate bisericești. Odăjdii Prapori etc.

Icoane frumoase

tot felul în diferite mărimi

In mărime de 33/43 Lei 70

In mărime de 52/40 Lei 100

In mărime de 47/63 Lei 160

In mărime de 74/55 Lei 230

In mărime de 72/100 Lei 650—850

— Cereți preț curent detaliat — 20—9

Pentru partea neoficială răspunde: Dr. Virgil Bălibanu.